

מִחוּה

תערוכת היחיד של חוה גל-און, "מחוה", יכלה להיות בקלות רטרוספקטיבה של שלושה עשורים גדושי עשייה ויצירה של האמנית, אולם בחירתה היתה לשים בפוקוס הומאז' לאמנים גדולים באמנות עכשווית. תכונה זו מאפיינת ומייחדת את גל-און בדרכה האמנותית. במשך קרוב לעשור, חוה ניהלה גלריה ששימשה במה ומקום חשיפה לאמנים אחרים.

כאמנית יוצרת, כמוקירת אמנות, כאספנית ובעלת גלריה, חוה גל-און "חיה" וחווה את עולם האמנות על קשת גווניו והיבטיו; היא מבקרת באופן קבוע בתערוכות במוזיאונים הגדולים בעולם, פוקדת את כל הגלריות הנחשבות, מגיעה לאינספור פתיחות, משתתפת בסיורי אמנות ובשיח גלריות, משתפת את הסובבים אותה בעושר התרבותי אליו היא נחשפת כמו גם מעשירה עצמה בקורסים בתחום האמנות. מכלול זה הוא המרכיב הסודי שמציף אותה בהשראה אינסופית ליצור מעל לשלושים שנה בחדוות עשייה – מתוך להט, שקיקה, ואהבה צרופה לאמנות.

המוטיב החוזר בעבודות שבתערוכה, כמו לחש קסמים, הוא המשפט "רוצה במוזיאון". ה"מחוה" מוקדשת מחוה לאמנים שזכו בהכרה בינלאומית, ליוצרים שהצליחו לכבוש את פסגת השאיפות האמנותיות שלהם ולכבד לראווה בין כתלי המוזיאון. אבל מאחורי הציטוט החוזר ונשנה, עולה גם התהייה. עשרות אלפי יצירות, עבודות, קונסטלציות, מיצגים ומיצבים ראתה חוה, חלקם, לפי ציטוט מפיה: "עבודות כל כך נשגבות, שבא לי להסיר את הכובע ולהשתחוות לעבודה" ומנגד, ישנן יצירות ועבודות שלא מובן בעיניה איך הן הגיעו למוזיאון, ומדוע דווקא הן זכו לחשיפה. האם נבחנים קריטריונים ברורים לבחירתו של אמן או עבודה לתערוכה? האם זה מזל, מקריות, או רגע מכונן שבו פתאום מגלים אותך?

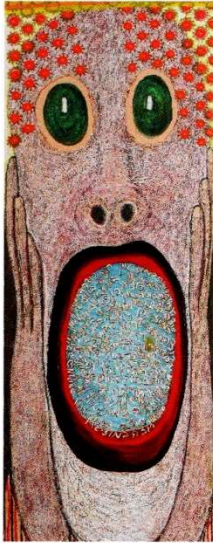
גל-און החלה לעבוד על הסדרה לפני כחמש שנים. זה החל כאשר נחשפה לעבודותיו של האמן הגרמני אנסלם קיפר, בעת פתיחת האגף החדש במוזיאון תל אביב.

"גיליתי שאני ואנסלם קיפר עוסקים באותם נושאים ורעיונות, כל אחד בדרך שונה. הוצגה עבודה מרשימה שלו, בגובה של כשבעה מטרים, של חמניה קמלה בשחור-לבן, שהוא קרא לה הסולם הקבלי. בעבודה שלו היו רק שבע מדרגות בסולם, לעומת העשר הידועות, וההסבר שלו היה שמעל דרגה 7 זה רק למלאכים.

בעבודות רבות שלי אני עוסקת במוטיבים מהעולם הקבלי והמקראי, אבל דווקא הפרשנות האישית שקיפר הוסיף עוררה בי עניין. החלטתי להשתעשע עם האמנות, ותוך מחוה לאותה עבודה יצרתי חמניה צבעונית ופורחת, עם סולם קבלי מלא, ואת מקומם של המלאכים בספירות הגבוהות תפסו מנהלי המוזיאונים, האוצרים והאספנים."

"העבודה השניה היתה מחוה ל"צעקה" של מונק. ראיתי את העבודות המקוריות שלו, בנורבגיה, והשתוממתי איך עבודות פסטל על נייר, שחוזרות על עצמן ארבע פעמים, נקבע לכל אחת מהן מחיר אסטרונומי של 120 מיליון דולר? מדוע הן זכו לתמחור כה גבוה? הרי הן נכס לאומי שכלל אינו מוצע למכירה..."

החלטתי שאני עושה את הצעקה שלי – הגדלתי את הפרצוף הזועק, ובתוך חלל הפה רשמתי "רצח במוזיאון!".

אחרי שתי עבודות אלו המשיכה גל-און ליצור מחוה לאמנים המוצגים במוזיאונים בכל העולם. כל העבודות זכו לפורמט אחיד, והן מתכתבות עם שפת האמן אבל זוכות לנגיעה אישית והגשה המאפיינת את דרכה שלה.

עבודה אחת נבדלת מן השאר, בגודל, בטכניקה ובאמירה. זהו סוג של דיוקן עצמי, בו שילבה גל-און את מאפייני היצירה שלה: צבעוניות עזה, קולאז' ופריטי רדימייד.

במרכז העבודה דמות שהיא מעין בבואה עצמית, עם ידיים שלובות בתנוחת התבוננות. ההתבוננות היא פנימית, על הדברים שחווה גדלה עליהם, וגם חיצונית, על תפיסת החיים ומקורות ההשראה שלה;

ברובד התחתון פס גולגולות שחורות, המסמלות גלגול נשמות. מעליהן פס רקמה מעוטר, בו תנועה של מחזוריות ומעליו פריחה, המסמלת התחדשות.

ברקע דמויות של אנשים בעלות עיניים ירוקות, ייצוג של זוגיות, וליד פרח לב הזהב ודג הזהב – סיפורים שגדלה עליהם, האחד מדבר על המזור שיש בטבע, והשני עם מוסר ההשכל שבו. הדוכיפת מסמלת יופי ומעוף, הפרפר מסמל את אפקט הפרפר, הנוצר ממעופו. ובצד רמיזה לפריט סמלי, מתוך אוסף גדול שלה של משקפיים.

ברובד העליון, מעל הרקע האדום, עננים לבנים המסמלים את המעבר לעולמות העליונים. מעליהם שפופרות צבע, שעשו את שלהן, תפורות על הקנבס כשהן פתוחות – משל לקוסמוס היוצר ומצייר את המציאות.

זו התמצית ממנה חווה בונה ויוצרת את עולמה.

